

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-28-2026 Версія № 6
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 25.02.2026	Положення про організацію навчально-методичної роботи в Херсонській державній морській академії	Стор. 1 з 70

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКА ДЕРЖАВНА МОРСЬКА АКАДЕМІЯ**

ПОГОДЖУЮ

Перший проректор
Херсонської державної
морської академії

Олена ДЯГИЛОВА

26.03.2026 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор
Херсонської державної
морської академії

Віктор ГУССЕВ

26 р.

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ РОБОТИ
В ХЕРСОНСЬКІЙ ДЕРЖАВНІЙ МОРСЬКІЙ АКАДЕМІЇ
СМЯ 04-28-2026
Версія № 6**

СХВАЛЕНО

радою із забезпечення якості
освітньої діяльності та якості освіти
Херсонської державної
морської академії
протокол від 23.03.2026 р. № 4
Голова ради

Олена ДЯГИЛЕВА

СХВАЛЕНО

вченою радою
Херсонської державної
морської академії
протокол від 26.03.2026 р. № 11
учений секретар

Мар'яна БАБИШЕНА

Введено в дію наказом
від 26.03.2026 р. № 58

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-28-2026 Версія № 6
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 25.02.2026	Положення про організацію навчально-методичної роботи в Херсонській державній морській академії	Стор. 2 з 70

ЗМІСТ

Передмова

1.	Площина застосування	3
2.	Нормативні посилання	4
3.	Терміни, визначення, скорочення	4
4.	Загальні положення	6
5.	Завдання, види та функції навчально-методичної роботи	6
6.	Організація навчально-методичної роботи	8
7.	Структура контенту та силабусів освітніх компонентів	9
8.	Вимоги до упорядкування силабусів та контенту освітніх компонентів	12
9.	Взаємодія	13
10.	Прикінцеві положення	14
Додатки		16
Аркуш розсилки		
Аркуш ознайомлення		
Аркуш обліку змін		
Аркуш обліку періодичних перевірок		

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-28-2026 Версія № 6
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 25.02.2026	Положення про організацію навчально-методичної роботи в Херсонській державній морській академії	Стор. 3 з 70

ПЕРЕДМОВА

1. Положення про організацію навчально-методичної роботи в Херсонській державній морській академії (далі – Положення) розроблено завідувачем навчально-методичного відділу Валентиною ЧЕРНЕНКО, методистом навчально-методичного відділу Тетяною ТИМОФЕЄВОЮ, в.о. завідувача кафедри експлуатації суднового електрообладнання та засобів автоматики – Андрієм СІМАНЕНКОВИМ.
2. Положення схвалюється вченою радою ХДМА.
3. Положення затверджується ректором ХДМА та вводиться в дію наказом.
4. Положення про організацію навчально-методичної роботи в Херсонській державній морській академії розміщується в Електронному каталозі чинної бази ХДМА та Реєстрі внутрішніх нормативних документів ХДМА.
5. Оновлення Положення проводиться з інтервалом, що не перевищує п'ять років.
6. Зміни до Положення вносяться відповідно до нормативних вимог за результатами практичного впровадження його в освітній процес Херсонської державної морської академії відповідно до нормативних вимог.

1. ПЛОЩИНА ЗАСТОСУВАННЯ

- 1.1. Дія цього Положення поширюється на освітній процес у Херсонській державній морській академії та визначає порядок організації навчально-методичної роботи всіма учасниками освітнього процесу.
- 1.2. Положення є внутрішнім нормативним документом, який регулює організацію та впровадження навчально-методичної діяльності, визначає основні завдання, функції та взаємодію зі структурними підрозділами ХДМА і сторонніми організаціями.
- 1.3. Положення є актуальним для всіх науково-педагогічних і педагогічних працівників Херсонської державної морської академії.
- 1.4. Положення може бути надано для перевірки та огляду, ознайомлення іншим підприємствам, установам, організаціям, роботодавцям, державним органам, органам місцевого самоврядування, аудиторам із сертифікації якості та ін. відповідно до офіційно визначеної академією процедури, що не суперечить законодавству України.

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-28-2026 Версія № 6
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 25.02.2026	Положення про організацію навчально-методичної роботи в Херсонській державній морській академії	Стор. 4 з 70

2. НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

Положення розроблено з урахуванням вимог таких нормативних документів: Національний стандарт України ДСТУ ISO 9001:2015 «Системи управління якістю. Вимоги»;

ДСТУ ISO 9000:2015 «Системи управління якістю. Основні положення та словник термінів»;

ДСТУ 3017:2015 «Видання. Основні види. Терміни та визначення»;

ДСТУ 7157:2010 «Інформація та документація. Видання електронні. Основні види та вихідні відомості»;

ДСТУ 2481-94 «Системи оброблення інформації. Інтелектуальні інформаційні технології. Терміни та визначення»;

Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII «Про освіту» (зі змінами);

Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII «Про вищу освіту» (зі змінами);

Закон України «Про правовий режим воєнного стану» від 10.11.2015 року, № 766-VIII (зі змінами);

Лист Міністерства освіти і науки України № 1/9-434 від 09.07.2018 р. «Щодо рекомендацій з навчально-методичного забезпечення»;

Рішення НАЗЯВО. Протокол від 29.08.2019 р. № 9;

Положення про електронні освітні ресурси (затверджено Наказом Міністерства освіти і науки України від 01.10.2012 № 1060, зареєстровано в Міністерстві юстиції України від 5.10.2012 р. № 1695/22007);

Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності» від 30.12.2015 р. № 1187 (у редакції від 24.03.2021 р. № 365);

Статут Херсонської державної морської академії;

Настанова щодо якості ХДМА;

ДП «Управління документацією»;

ДП «Управління персоналом»;

Положення про накопичувальну бально-рейтингову систему оцінювання результатів навчання та якості знань здобувачів вищої освіти Херсонської державної морської академії;

Порядок розробки положень, які регламентують діяльність ХДМА;

Інструкція з діловодства Херсонської державної морської академії.

3. ТЕРМІНИ, ВИЗНАЧЕННЯ, СКОРОЧЕННЯ

3.1. У Положенні терміни вживаються у такому значенні:

Навчально-методичне забезпечення освітніх компонентів – сукупність навчально-методичних документів, які складають контент освітнього компонента, призначених забезпечити організаційну і змістовну цілісність форм, методів і засобів навчання з освітнього компонента.

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-28-2026 Версія № 6
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 25.02.2026	Положення про організацію навчально-методичної роботи в Херсонській державній морській академії	Стор. 5 з 70

Контент освітнього компонента – практичне керівництво для викладача в організації і проведенні освітнього процесу, що визначає методичний рівень викладання освітнього компонента.

Силабус – документ для здобувача вищої освіти, у якому відображено загальну інформацію про освітній компонент, місце в освітній програмі, цілі та зміст, результати навчання та співвідношення їх із програмними результатами навчання; порядок навчання та викладання, форми та критерії оцінювання результатів навчання, ресурсне забезпечення.

3.2. Скорочення:

ХДМА, академія – Херсонська державна морська академія;

ВО – вища освіта;

НПП – науково-педагогічні працівники;

Здобувач ВО, здобувач – здобувач вищої освіти;

ДА – документація академії;

ДП – документована процедура;

ЕНК – електронний навчальний курс;

ОК – освітній компонент;

КОК – контент освітнього компонента;

ОНП – освітньо-наукова програма;

ОПП – освітньо-професійна програма;

ПРН – програмний результат навчання;

СМЯ – система менеджменту якості;

СР – самостійна робота;

LMS Moodle – цифрове освітнє середовище Learning Management System Modular Object Oriented Distance Learning Environment;

OMS VR-modules trainings – optimal marine solution virtual reality module trainings;

OTG CBT online assessment – Ocean Technology Group computer based training online assessment;

OTG CBT – Ocean Technology Group computer based training;

РН – результат навчання;

Case study – систематичний розгляд реальної або змодельованої ситуації з метою розуміння причин, процесів, рішень та наслідків;

ORCID – міжнародний унікальний ідентифікатор науковця;

ПДНВ з поправками – Міжнародна Конвенція з питань дипломування моряків і несення вахти з поправками;

IMO MODEL COURSE – модельний курс Міжнародної морської організації.

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-28-2026 Версія № 6
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 25.02.2026	Положення про організацію навчально-методичної роботи в Херсонській державній морській академії	Стор. 6 з 70

4. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

4.1. Навчально-методичну роботу в Херсонській державній морській академії, що є важливою складовою освітнього процесу, спрямовано на вирішення завдань щодо підвищення якості підготовки фахівців на підґрунті комплексного підходу до вдосконалення змісту, організації та методів навчання.

4.2. Координацію та керівництво всіма напрямками навчально-методичної роботи в академії здійснює перший проректор, рада із забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти ХДМА і навчально-методичний відділ. Діяльність ради із забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти скеровано на теоретичну розробку питань змісту й технології навчання, а також на аналіз і запровадження рекомендацій, спрямованих на покращення навчально-методичного забезпечення освітнього процесу.

5. ЗАВДАННЯ, ВИДИ ТА ФУНКЦІЇ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ РОБОТИ

5.1. Завдання навчально-методичної роботи:

5.1.1. Забезпечення виконання вимог стандартів вищої освіти за спеціальностями (спеціалізаціями).

5.1.2. Оптимізація змісту та організація освітнього процесу відповідно до ОПП / ОНП.

5.1.3. Удосконалення методики викладання освітніх компонентів та використання інноваційних технологій навчання.

5.1.4. Забезпечення раціонального розподілу методичного навантаження через поділ на частини, що визначаються іншими видами роботи, яку виконують науково-педагогічні / педагогічні працівники ХДМА.

5.1.5. Організаційно-методична допомога у розвитку педагогічної майстерності, експериментально-дослідницькій роботі, впровадженні передового досвіду тощо.

5.1.6. Створення умов для уніфікації навчально-методичного забезпечення освітніх компонентів, розробка та видання навчальних, методичних посібників, рекомендацій, наочних засобів навчання тощо.

5.1.7. Формування фонду навчально-методичних матеріалів та ефективного використання навчально-лабораторної бази ХДМА.

5.2. Основні види навчально-методичної роботи:

5.2.1. Розроблення освітньо-професійних (наукових) програм.

5.2.2. Розроблення навчальних планів, робочих навчальних планів, робочих навчальних програм, силабусів.

5.2.3. Розроблення контенту освітніх компонентів (конспектів лекцій,

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-28-2026 Версія № 6
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 25.02.2026	Положення про організацію навчально-методичної роботи в Херсонській державній морській академії	Стор. 7 з 70

методичних матеріалів за видами навчальних занять для виконання розрахунково-графічних і курсових проєктів / робіт, матеріалів для атестації здобувачів, виконання самостійної роботи та проходження практики здобувачів ВО).

5.2.4. Підготовка підручників, навчальних посібників, словників, довідників тощо.

5.2.5. Створення електронних курсів з освітніх компонентів.

5.2.6. Розроблення екзаменаційних матеріалів і тестових завдань для поточного та підсумкового контролю.

5.2.7. Розроблення та впровадження нових методик, форм, методів і технологій навчання.

5.3. Відповідальні за реалізацію навчально-методичної роботи в межах своєї компетенції виконують наступні функції:

5.3.1. Керівництво академії:

- створює робочі та дорадчі органи, визначає повноваження їх, координує діяльність їх, визначає форми навчально-методичної роботи;
- обговорює та затверджує навчальні та робочі навчальні плани на засіданнях вченої ради академії;
- узагальнює і впроваджує в освітній процес позитивний досвід організації навчальної, методичної та виховної роботи;
- затверджує пропозиції до плану видань академії;
- обговорює підсумки заліково-екзаменаційних сесій та атестації здобувачів освіти відповідно до освітніх рівнів;
- затверджує та рекомендує до друку наукову та навчально-методичну літературу;
- організовує підвищення кваліфікації викладачів;
- створює системи активного контролю за станом освітнього процесу на всіх етапах підготовки фахівців.

5.3.2. Гаранти ОПП / ОНП:

- здійснюють моніторинг якості змісту ОПП / ОНП та контентів освітніх компонентів;
- подають пропозиції щодо вдосконалення ОПП / ОНП, навчальних і робочих навчальних планів та змісту освітніх компонентів.

5.3.3. Кафедри на факультетах академії:

- несуть відповідальність за розробку навчально-методичного забезпечення освітнього процесу;
- здійснюють підготовку та подають на затвердження рукописи підручників, навчальні посібники і навчально-методичні матеріали;
- організовують і проводять показові, відкриті, пробні навчальні заняття, майстер-класи, вебінари тощо;
- здійснюють взаємне відвідування навчальних занять із метою обміну

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-28-2026 Версія № 6
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 25.02.2026	Положення про організацію навчально-методичної роботи в Херсонській державній морській академії	Стор. 8 з 70

досвідом викладання освітніх компонентів;

- аналізують і узагальнюють результати викладання освітніх компонентів та проведення окремих видів навчальних занять;
- обговорюють питання організації та контролю виконання самостійної роботи здобувачів ВО та подають пропозиції щодо оптимізації їхньої самостійної навчальної діяльності;
- аналізують стан виконання самостійної роботи здобувачів та забезпеченість їх навчальною й навчально-методичною літературою;
- удосконалюють методи навчання та сприяють розвитку пізнавальної активності здобувачів ВО;
- визначають теми й окреслюють вимоги до підготовки та виконання розрахунково-графічних і курсових проєктів (робіт), випускних кваліфікаційних робіт;
- подають пропозиції щодо організації навчання здобувачів за індивідуальними графіками;
- аналізують якість методичної роботи кафедри;
- аналізують стан навчально-методичної роботи кафедри та визначають підходи до її вдосконалення;
- здійснюють моніторинг звітів про навчально-методичну діяльність кафедри;
- беруть участь у методичній роботі, систематично підвищують власну педагогічну майстерність, проходять стажування та підвищення кваліфікації, подають пропозиції щодо вдосконалення методичної роботи.

6. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ РОБОТИ

6.1. Організація навчально-методичної роботи у ХДМА здійснюється шляхом:

- 6.1.1. Приймання участі у засіданнях ради із забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти ХДМА, рад із забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти факультетів, засіданнях кафедр з метою вирішення питань навчально-методичного забезпечення освітнього процесу.
- 6.1.2. Проведення показових, контрольних і взаємних відвідувань навчальних занять.
- 6.1.3. Проведення методологічних семінарів.
- 6.1.4. Проведення аналітичних досліджень із питань методики навчання здобувачів вищої освіти ХДМА.
- 6.1.5. Розроблення професорсько-викладацьким складом академії контенту освітніх компонентів та вдосконалення системи дидактичного забезпечення їх.

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-28-2026 Версія № 6
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 25.02.2026	Положення про організацію навчально-методичної роботи в Херсонській державній морській академії	Стор. 9 з 70

7. СТРУКТУРА КОНТЕНТУ ТА СИЛАБУСІВ ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТІВ

7.1. Силабус як узагальнення змісту освітнього компонента має бути коротким і зрозумілим для здобувача вищої освіти, максимально відповідати на його інформаційні запити та відображати всі необхідні складові й взаємозв'язки між ними.

7.2. Силабус складається українською мовою. Для здобувачів освіти, які навчаються в групах з англійською мовою викладання, силабус складається двомовно (у двох примірниках – один українською, інший – англійською).

7.2.1. Структурні елементи силабусу:

- титульна сторінка;
- загальна інформація;
- анотація до курсу;
- мета та завдання курсу;
- результати навчання (компетентності) та методи їх вимірювання;
- план вивчення освітнього компонента;
- графік виконання самостійної роботи здобувачів;
- список літератури;
- контроль і оцінка результатів навчання;
- політика навчального курсу.

Форму силабусу для першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів освіти наведено у **Додатку 1**. Форма силабусу для третього (освітньо-наукового) рівня освіти – у **Додатку 2**.

7.2.2. Детальна структура елементів силабусу:

7.2.2.1. Титульний лист:

- зазначається назва освітнього компонента, ступінь освіти, галузь знань, спеціальність, ОПП / ОНП, спеціалізація, семестр і курс навчання, статус освітнього компонента, форма навчання;
- на зворотній сторінці – інформація про розробника та погодження.

7.2.2.2. Загальна інформація:

- інформація про викладача (прізвище, ім'я, по батькові; науковий ступінь, учене звання; займана посада, контактні дані);
- назва, код освітнього компонента і кількість кредитів, що відводяться на його вивчення;
- час і місце проведення навчальних занять (якщо час та місце проведення навчальних занять не може бути визначено до складання розкладу, то визначається тільки семестр);
- пререквізити і постреквізити освітнього компонента, окрім освітніх компонентів вільного вибору (подається перелік освітніх компонентів, вивчення яких має передувати компоненту, що вивчається; зазначаються конкретні теми, компетенції, які полегшують засвоєння освітнього

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-28-2026 Версія № 6
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 25.02.2026	Положення про організацію навчально-методичної роботи в Херсонській державній морській академії	Стор. 10 з 70

компонента, і перелік результатів навчання, здобутих під час вивчення цього освітнього компонента).

7.2.2.3. Анотація до курсу:

- подається стислий опис основного змісту освітнього компонента з обґрунтуванням необхідності його вивчення.

7.2.2.4. Мета та завдання курсу:

- пропонується прогнозований результат навчання відповідно до навчальної програми;
- формулюються конкретні завдання, що є наслідком мети вивчення освітнього компонента.

7.2.2.5. Результати навчання (компетентності) та методи вимірювання їх:

- прогнозується перелік компетенцій, яких набуває здобувач під час вивчення освітнього компонента, перелік знань та вмінь, а також методи демонстрацій набутих компетентностей.

7.2.2.6. План вивчення освітнього компонента:

- надається перелік тем, форма організації навчання та кількість годин.

7.2.2.7. Графік самостійної роботи здобувачів:

- відображається інформація щодо графіку виконання самостійної роботи (СР), який містить види СР, кількість годин на виконання, години консультативної допомоги та контрольні заходи.

7.2.2.8. Рекомендована література:

- основна література;
- додаткова література;
- інтернет-джерела.

Список рекомендованої літератури на 100 відсотків має складатися з україномовних та англійськомовних видань. Список рекомендованої літератури складається з двох частин: основної і додаткової. Ці примірники мають бути у фонді бібліотеки ХДМА або у кабінеті відповідної кафедри академії. Основну літературу може бути надано в електронному вигляді із забезпеченням вільного доступу здобувачів ВО. Додаткова література призначена для більш поглибленого вивчення окремих розділів або тем. До цього списку також включають стандарти, словники, довідники тощо.

7.2.2.9. Контроль і оцінка результатів навчання:

- види контролю (поточний, рубіжний), проміжна атестація;
- форми контролю.

7.2.2.10. Політика освітнього компонента: зазначаються конкретні вимоги, які викладач формує до здобувача у процесі вивчення освітнього компонента на засаді академічної доброчесності.

Вимоги до здобувачів вищої освіти можуть стосуватися:

- відвідування навчальних занять: дотримання графіка освітнього процесу, неприпустимість пропусків без поважних причин та запізнь;

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-28-2026 Версія № 6
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 25.02.2026	Положення про організацію навчально-методичної роботи в Херсонській державній морській академії	Стор. 11 з 70

- правил поведінки на заняттях: виявлення активності під час обговорень, обов'язкове виконання встановленого мінімуму навчальних завдань;
- системи заохочень: визначення критеріїв нарахування додаткових балів за наукову, творчу або активну позааудиторну роботу.

Політику освітнього компонента рекомендується розробляти з урахуванням норм законодавства України щодо академічної доброчесності, Положення про академічну доброчесність у ХДМА, а також інших внутрішніх нормативних актів академії.

7.3. Контент освітніх компонентів.

7.3.1. КОК є практичним керівництвом викладача в організації і проведенні освітнього процесу, що дозволяє визначити методичний рівень викладання освітнього компонента.

7.3.2. КОК може бути репрезентовано таким чином:

- паперові видання;
- електронні навчальні видання (електронний підручник);
- навчально-інформаційні матеріали (аудіо- / відео- та мультимедійні ресурси);
- лабораторні практикуми;
- засоби тренажерної підготовки, тобто тренінгові навчально-тренувальні вправи;
- інформаційні бази даних;
- засоби навчання на основі комп'ютерних освітніх програм, віртуальної реальності.

7.3.3. Зміст освітнього компонента складається з обов'язкових документів та документів, що включаються за рішенням кафедри на вимогу завідувача кафедри.

Перелік обов'язкового комплекту КОК:

- силабус для I / II рівнів вищої освіти ХДМА (Додаток 1), для III рівня – Додаток 2;
- робоча навчальна програма для I / II рівнів вищої освіти ХДМА (Додаток 3), для III рівня – Додаток 4;
- методичні рекомендації та індивідуальні завдання для виконання самостійної роботи здобувачів вищої освіти (Додаток 8);
- методичні рекомендації та тематика виконання розрахунково-графічних та курсових проєктів (робіт) (Додаток 7);
- матеріали для атестації здобувачів ВО (Додаток 10);
- матеріали комп'ютерного тестування (Додаток 9).

На вимогу завідувача кафедри на підставі рішення кафедри:

- конспект лекцій (Додаток 5);
- методичні рекомендації щодо виконання лабораторних, практичних та семінарських занять (Додаток 6).

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-28-2026 Версія № 6
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 25.02.2026	Положення про організацію навчально-методичної роботи в Херсонській державній морській академії	Стор. 12 з 70

Матеріали конспектів лекцій та методичних рекомендацій до виконання лабораторних і практичних робіт розробляються за вимогою кафедри та розміщуються на відповідних сторінках LMS Moodle за темами у формі запропонованого шаблону.

7.3.4. Контент освітніх компонентів складається державною мовою.

Для здобувачів ВО, які навчаються в групах з англійською мовою викладання, контент освітніх компонентів складається відповідно до загальних вимог двомовно (для робочої навчальної програми: титульний аркуш, пп. 1, 2 – українською, пп.3-6 – англійською мовами; для методичних матеріалів: титульний аркуш складається українською мовою, далі – англійською мовою).

7.4. Матеріали комп'ютерного тестування.

Завдання для комп'ютерного тестування мають забезпечувати об'єктивну перевірку рівня сформованості компетентностей та досягнення програмних результатів навчання, визначених робочою програмою освітнього компонента.

База завдань для підсумкового тестового контролю з освітнього компонента має налічувати щонайменше 100 тестових завдань.

7.5. Контроль та оцінювання результатів навчання з іноземної мови регламентуються специфікою комунікативного підходу до навчання англійської мови здобувачів вищої освіти академії та здійснюються відповідно до Положення про накопичувальну бально-рейтингову систему оцінювання результатів навчання та якості знань здобувачів вищої освіти ХДМА.

Примітка: У Додатках 5-10 наведено зразки титульних аркушів для оформлення комплексів методичних матеріалів різного спрямування та подано рекомендації щодо їх заповнення.

8. ВИМОГИ ДО УПОРЯДКУВАННЯ СИЛАБУСІВ ТА КОНТЕНТУ ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТІВ

8.1. Розроблення та оновлення КОК на кафедрах здійснює професорсько-викладацький склад академії відповідно до навчальних та робочих навчальних планів щороку до 1 вересня. До розроблення силабусів та КОК можуть залучатися асистенти в частині, що стосується методичного забезпечення лабораторних, практичних та семінарських занять.

8.2. КОК на навчальний рік обговорюється на засіданні кафедри та (за потреби) оновлюється з урахуванням змін у навчальних і робочих навчальних планах, розвитку відповідної галузі науки, нових вимог ринку праці та актуальних нормативних положень щодо підготовки фахівців.

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-28-2026 Версія № 6
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 25.02.2026	Положення про організацію навчально-методичної роботи в Херсонській державній морській академії	Стор. 13 з 70

8.3. Робочі програми освітніх компонентів (зокрема наскрізні) розробляються для кожного освітнього компонента згідно з навчальним планом.

8.4. Силабуси освітнього компонента розробляються окремо для кожного семестру, форми навчання та спеціалізації і мають повністю відповідати робочій навчальній програмі.

8.5. Науково-педагогічні / педагогічні працівники кафедр розробляють та регулярно оновлюють бази завдань для комп'ютерного тестування, що використовуються для підсумкового контролю, а також для проведення моніторингу (контролю) якості знань здобувачів вищої освіти через певний проміжок часу.

8.6. Банк тестових завдань є невід'ємною складовою навчально-методичного забезпечення електронних освітніх ресурсів, зокрема в системі дистанційного формату навчання.

8.7. Кафедри, що забезпечують викладання освітнього компонента, зобов'язані не рідше ніж один раз на рік проводити аудит бази тестових завдань на предмет її актуальності та якості, здійснюючи необхідне оновлення контенту.

8.8. Електронна та паперова версії актуального банку тестових завдань зберігаються на кафедрі протягом усього терміну викладання освітнього компонента.

8.9. Скан-копії затверджених силабусів та КОК обов'язково розміщуються на платформі LMS Moodle.

9. ВЗАЄМОДІЯ

9.1. Для виконання функцій, завдань і реалізації прав, передбачених Положенням, здійснюється взаємодія між:

- іншими структурними підрозділами академії – з питань координації та узгодження окремих аспектів навчально-методичної роботи, що належать до їхньої компетенції;

- кафедрами та навчально-методичним відділом – щодо перевірки відповідності навчально-методичних матеріалів вимогам до їхньої структури, навчальним планам і стандартам вищої освіти України;

- кафедрами академії та навчально-методичним відділом – у процесі опрацювання інформації про внесення змін до робочих навчальних планів за спеціальностями та спеціалізаціями, а також з питань організації

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-28-2026 Версія № 6
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 25.02.2026	Положення про організацію навчально-методичної роботи в Херсонській державній морській академії	Стор. 14 з 70

та контролю навчально-методичної роботи й впровадження сучасних інформаційних технологій навчання;

– бібліотекою та науково-педагогічними / педагогічними працівниками – щодо формування й використання фонду навчально-методичної літератури в електронному форматі для забезпечення освітнього процесу за всіма формами навчання;

– редакційно-видавничим відділом та науково-педагогічними / педагогічними працівниками – щодо підготовки до видання, літературного редагування та технічного оформлення навчально-методичних праць, а також їхньої реєстрації та тиражування;

– відділом забезпечення якості освіти та кафедрами – щодо розроблення нормативної документації та узгодження дій для реалізації комплексного підходу в системі менеджменту якості, забезпечення високої якості навчально-методичного наповнення освітніх програм та моніторингу методичної роботи в академії.

9.2. Спірні питання, що виникають у процесі взаємодії між підрозділами під час підготовки та затвердження навчально-методичних матеріалів, вирішуються в такому порядку:

- на рівні керівників відповідних підрозділів (завідувачів кафедр, керівників відділів) – шляхом проведення консультацій;
- у разі недосягнення згоди – першим проректором / ректором ХДМА, рішення яких є остаточним.

10. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

10.1. Відповідальність за видання, актуалізацію та анулювання Положення несе навчально-методичний відділ та відділ забезпечення якості освіти відповідно до Документованої процедури Управління документацією.

10.2. Контроль за виконанням вимог Положення несуть посадові особи відповідно до власних функціональних обов'язків.

УКЛАДАЧІ:

Завідувач

навчально-методичного відділу

Валентина ЧЕРНЕНКО

Методист

навчально-методичного відділу

Тетяна ТИМОФЕЄВА

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-28-2026 Версія № 6
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 25.02.2026	Положення про організацію навчально-методичної роботи в Херсонській державній морській академії	Стор. 15 з 70

В.о. завідувача
кафедри експлуатації
суднового електрообладнання
та засобів автоматики

Андрій СИМАНЕНКОВ

ПОГОДЖУЮ:
Начальник юридичного відділу

Олександр СЛЄПЧЕНКО

Т.в.о. начальника відділу забезпечення
якості освіт

Тетяна СПИЧАК

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-28-2026 Версія № 6
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 25.02.2026	Положення про організацію навчально-методичної роботи в Херсонській державній морській академії	Стор. 16 з 70

Додаток 1

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКА ДЕРЖАВНА МОРСЬКА АКАДЕМІЯ**

ФАКУЛЬТЕТ _____
назва факультету

КАФЕДРА _____
назва кафедри

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри _____
назва кафедри
протокол № _ від «_» _____ 202_ р.

Ім'я ПРИЗВИЩЕ, підпис завідувача кафедри

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

назва освітнього компонента

Факультет

Ступінь вищої освіти

Галузь знань

Спеціальність

Спеціалізація

Освітньо-професійна

програма

Курс

Форма навчання

денна / заочна

Херсон 202_ р.

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-28-2026 Версія № 6
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 25.02.2026	Положення про організацію навчально-методичної роботи в Херсонській державній морській академії	Стор. 17 з 70

Силабус освітнього компонента («Назва ОК») розробив
.....науковий ступінь, вчене звання,
посада, Ім'я ПРІЗВИЩЕ викладача.

Викладач _____

_____ Ім'я ПРІЗВИЩЕ

_____ підпис

ПОГОДЖЕНО

Декан факультету _____
назва факультету

_____ Ім'я ПРІЗВИЩЕ

_____ підпис

Гарант освітньо-професійної програми

_____ Ім'я ПРІЗВИЩЕ

_____ підпис

Рада студентського самоврядування
Протокол № _____ від _____ 20__ р.

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-28-2026 Версія № 6
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 25.02.2026	Положення про організацію навчально-методичної роботи в Херсонській державній морській академії	
		Стор. 18 з 70	

1. Загальна інформація		
Назва ОК		
Викладач(-і)		
Контакти викладача	(Telegram, Viber, WhatsApp, номер моб. телефону тощо)	
E-mail викладача		
Код ОК освітньої програми		
ORCID		
Обсяг ОК		
Посилання на сайт дистанційного навчання		
Час проведення навчальних занять, консультацій		
Пререквізити і постреквізити ОК	<p>Вивчення ОК потребує достатніх знань з У свою чергу цей ОК пов'язаний з вивченням</p> <p><i>Слід звернути увагу, що пререквізити і постреквізити для вибіркових ОК можуть бути відсутніми. Якщо пререквізити для конкретного вибіркового ОК є наявними, то вони можуть бути обмеженням під час реалізації права здобувачів вищої освіти на вільний вибір цього ОК, наприклад, якщо здобувачі навчаються на інших ОП (чи рівнях вищої освіти) або які навчаються на умовах перехресного вступу тощо.</i></p>	
2. Анотація ОК		
Анотація та прив'язка до IMO MODEL COURSE № , назва, охоплюючи наступний контент: (за наявності)		
Функція	Компетенція	Підтема
3. Мета та завдання ОК		
<p>Вивчення ОК («Назва ОК») має за мету –</p> <p>Завдання ОК полягає у з конкретним посиланням на:</p> <ul style="list-style-type: none"> - - - 		
4. Компетентності, результати навчання та методи їх вимірювання		
<p>Вивчення ОК «.....» спрямовано на формування наступних <u>компетентностей</u> відповідно до ОПП:</p> <p><i>Загальні компетентності (ЗК):</i></p> <p><i>Загально-фахові компетентності (ЗФК):</i></p> <p><i>Спеціально-фахові компетентності (СК):</i></p> <p>Відповідно до ОПП, здобувачі вищої освіти повинні оволодіти наступними <u>результатами навчання</u>:</p> <p><u>Методи вимірювання компетентностей, результатів навчання:</u></p> <p>Залік / екзамен та оцінювання результатів підготовки за однією або кількома формами:</p> <ul style="list-style-type: none"> • схвалена підготовка на тренажері, де це можна застосовувати (назва тренажерів); 		

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-28-2026 Версія № 6
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 25.02.2026	Положення про організацію навчально-методичної роботи в Херсонській державній морській академії	
		Стор. 19 з 70	

- схвалена підготовка з використанням лабораторного обладнання (навчальні лабораторії, кабінети дистанційного інтернет-навчання (Wi-Fi) з встановленим відповідним програмним забезпеченням);
- OMS VR-modules trainings;
- OTG CBT online assessment;
- незалежне комп'ютерне тестування;
- залік / екзамен.

5. План вивчення ОК

№ теми	Назва теми	Форма організації навчання та кількість годин					Відповідний РН
		Лекція	Лабораторне заняття	Практичне заняття	Самостійна робота	OTG CBT номер / назва (за наявності)	
1	2	3	4	5	6	7	8
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
Разом годин							

6. Графік виконання самостійної роботи

№ з/п	Вид самостійної роботи	Кількість годин	Термін виконання	Форма та метод контролю
1	Опрацювання теоретичного, лекційного матеріалу		напередодні відповідного навчального заняття (потребує додаткового)	
2	Ведення конспектів самостійної роботи за темами освітнього компонента (див.			

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-28-2026 Версія № 6
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 25.02.2026	Положення про організацію навчально-методичної роботи в Херсонській державній морській академії	Стор. 20 з 70

	«Методичні рекомендації до самостійної підготовки»)		уточнення викладача)	
3	Виконання практичних / лабораторних робіт			
4	Підготовка та захист звітів про виконання практичних / лабораторних робіт			
5	Проходження СВТ на платформі OTG		Протягом семестру	Сертифікат про проходження СВТ
Разом:			—	—

7. Форми і методи вивчення ОК, інструменти та обладнання

Набуття компетентностей, передбачених опануванням освітнього компонента, реалізується через такі методи: демонстрація, творчий метод, проблемно-пошуковий метод, дискусії, мозковий штурм, аналіз ситуацій. У процесі вивчення освітнього компонента використовуються технології, такі як робота в групах, індивідуальне навчання, аналіз конкретних ситуацій (case study).

Під час аудиторних занять активно використовуються інтерактивні технології: модульне та контекстне навчання, розвиток критичного мислення, проблемне навчання, випереджувальна самостійна робота, міждисциплінарне навчання, навчання на основі досвіду та використання інформаційно-комунікаційних технологій.

Для успішного вивчення навчального матеріалу використовуються різні системи технічних установок. Практичні заняття проводяться із застосуванням лабораторного обладнання спеціалізованої лабораторії кафедри (назва кафедри). Під час лекцій та практичних занять широко застосовуються графічні та мультимедійні засоби для підвищення наочності навчального матеріалу.

8. Рекомендована література

Основна література:

Додаткова:

Інфоресурси:

9. Контроль і оцінювання результатів навчання

Контроль та оцінювання навчальних досягнень здобувачів у процесі вивчення ОК здійснюється з урахуванням європейської кредитно-трансферної системи. Видами контролю знань здобувачів є поточний контроль та підсумкова (семестрова) атестація.

Поточний контроль здійснюється під час проведення лекційних, лабораторних та практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувачів на певному етапі.

Підсумкова (семестрова) атестація проводиться у формі семестрового екзамену / заліку з відповідного ОК.

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-28-2026 Версія № 6
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 25.02.2026	Положення про організацію навчально-методичної роботи в Херсонській державній морській академії	Стор. 21 з 70

Семестровий екзамен / залік – форма підсумкового контролю (підсумкова атестація) рівня засвоєння здобувачами теоретичного та практичного матеріалу (виконаних ними певних видів робіт під час практичних та лабораторних занять та під час виконання самостійної роботи) з ОК за семестр.

Передбачено обов'язкове незалежне комп'ютерне тестування на платформі LMS Moodle.

Оцінювання елементів контролю освітньої діяльності (у балах):

Елементи контролю освітньої діяльності	Кількість робіт	Максимальний бал за вид роботи	Усього за семестр (кількість балів)
Активність роботи на лекціях / ведення конспекту лекцій			
Написання / виступ з доповіддю за тематикою, що відповідає плану освітнього компонента			
Виконання практичних / лабораторних робіт та захист їх протоколів: <ul style="list-style-type: none"> - за правильне виконання практичної / лабораторної роботи з наданням повної відповіді; - за правильне виконання практичної / лабораторної роботи з наданням неповної відповіді; - за правильне виконання практичної / лабораторної роботи без надання відповіді; - за виконання практичної / лабораторної роботи з помилками та з наданням неповної відповіді; - за виконання практичної / лабораторної роботи з помилками та без надання відповіді. 			
Виконання завдань самостійної роботи			
Проходження СВТ на платформі OTG			
Заохочувальні бали: Всеукраїнські студентські конкурси наукових робіт, олімпіади, змагання: <ul style="list-style-type: none"> • призове місце / участь. Міжнародні студентські конкурси наукових робіт, олімпіади, змагання: <ul style="list-style-type: none"> • призове місце / участь. Участь у національних та міжнародних наукових конференціях (публікації тез, виступів, що підтверджено програмами конференцій та тезами доповідей)			

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-28-2026 Версія № 6
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 25.02.2026	Положення про організацію навчально-методичної роботи в Херсонській державній морській академії	Стор. 22 з 70

Незалежне комп'ютерне тестування (форма контролю екзамен)			
Екзамен / залік			
Усього максимум за період:			100

10. Політика ОК

Політика ОК відповідає нормам законодавства України щодо академічної доброчесності (<https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v-650729-18#Text>), «Положенню про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин в ХДМА» (<https://ksma.ks.ua/wp-content/uploads/2021/02/Положення-про-академічну-доброчесність-та-етику-академічних-взаємовідносин-в-ХДМА-1.pdf>).

Вирішення нестандартних ситуацій під час освітнього процесу здійснюється відповідно до «Процедури вирішення конфліктних ситуацій (булінг, дискримінація, сексуальні домагання, корупція) в ХДМА» (<https://ksma.ks.ua/wp-content/uploads/2021/03/СМЯ-02-12-2021-Процедура-вирішення-конфліктних-ситуацій-булінг-дискримінація-сексуальні-домагання-корупція.pdf>).

Оцінювання результатів навчання та якості знань здобувачів вищої освіти ХДМА за відповідними освітніми програмами на першому (бакалаврському), другому (магістерському) рівнях вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про накопичувальну бально-рейтингову систему оцінювання результатів навчання та якості знань здобувачів вищої освіти Херсонської державної морської академії» (https://ksma.ks.ua/wp-content/uploads/2023/04/04-164-2023-Бально-рейтингова-система-оцінювання_B2_-pdf-1.pdf). Під час оцінювання результатів навчання та сформованих компетентностей з ОК (назва) враховуються результати неформальної та інформальної освіти, відповідно до «Положення про порядок перерахування результатів навчання здобувачів вищої освіти у Херсонській державній морській академії».

Вибіркові освітні компоненти ОПП / ОНП обираються відповідно до «Процедури вільного вибору навчальних дисциплін здобувачів вищої освіти Херсонської державної морської академії» (<https://ksma.ks.ua/wp-content/uploads/2025/06/3.04-168-2025-процедура-вільного-вибору-освітніх-компонентів.pdf>). Навчальні заняття з ОК «.....» проводяться за розкладом, складеним деканатом, та відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в ХДМА» (https://ksma.ks.ua/wp-content/uploads/2021/03/polozhennya_process_19.pdf).

Під час проведення навчальних занять здобувачам вищої освіти рекомендується використання лише необхідних для вивчення тематики ОК цифрових приладів.

1. Розмови і бесіди під час проведення навчальних занять мають відповідати тематиці ОК.

2. Виконання лабораторних / практичних робіт починається після інструктажу викладача ОК про хід навчального заняття та правила техніки безпеки.

3. Лабораторні та практичні роботи виконуються послідовно та відповідно до плану навчального заняття, процедуру виконання детально описано у відповідних навчально-методичних матеріалах.

4. Виконання кожної лабораторної роботи повинно завершуватися складанням звіту з наступним захистом протоколу відповідної роботи.

5. Опрацювання лекційного матеріалу, захист протоколу лабораторної роботи, успішне виконання практичної роботи дає право здобувачу виконувати наступну роботу. Захист протоколу лабораторної роботи, успішно виконана практична робота є вагомими елементами для отримання допуску до складання екзамену або складання заліку. Накопичення заборгованостей із захисту лабораторних робіт та невиконаних практичних робіт не рекомендується.

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-28-2026 Версія № 6
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 25.02.2026	Положення про організацію навчально-методичної роботи в Херсонській державній морській академії	Стор. 23 з 70

Додаток 2

ХЕРСОНСЬКА ДЕРЖАВНА МОРСЬКА АКАДЕМІЯ

ФАКУЛЬТЕТ _____
назва факультету

КАФЕДРА _____
назва кафедри

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри _____

назва кафедри

протокол №__ від ____ __ 20__ р.

Ім'я ПРИЗВИЩЕ, підпис завідувача кафедри

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

назва освітнього компонента

Факультет

Ступінь вищої освіти

Галузь знань

Спеціальність

**Освітньо-наукова
програма**

Курс

Форма навчання

денна / заочна

Херсон 20__ р.

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-28-2026 Версія № 6
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 25.02.2026	Положення про організацію навчально-методичної роботи в Херсонській державній морській академії	Стор. 24 з 70

Силабус освітнього компонента («Назва ОК») розробив ...науковий ступінь, вчене звання, посада, Ім'я ПРІЗВИЩЕ викладача....

Викладач _____

_____ Ім'я ПРІЗВИЩЕ

_____ підпис

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньо-наукової програми

_____ Ім'я ПРІЗВИЩЕ

_____ підпис

Завідувач відділом
аспірантури та докторантури

_____ Ім'я ПРІЗВИЩЕ

_____ підпис

Наукове товариство студентів (слухачів), аспірантів, докторантів, молодих вчених.

Протокол № _____ від _____ 20__ р.

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-28-2026 Версія № 6
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 25.02.2026	Положення про організацію навчально-методичної роботи в Херсонській державній морській академії	Стор. 25 з 70

1. Загальна інформація	
Назва ОК	
Викладач	
Контактний номер викладача	(Telegram, Viber, WhatsApp, номер моб. телефону тощо)
E-mail викладача	
ORCID	
Код освітнього компонента з освітньо-наукової програми	
Обсяг освітнього компонента	
Посилання на сайт дистанційного навчання	
Час проведення навчальних занять, консультацій	
Пререквізити і постреквізити освітньої компоненти	<p>Вивчення ОК потребує достатніх знань з У свою чергу цей ОК пов'язаний з вивченням</p> <p><i>Слід звернути увагу, що пререквізити і постреквізити для вибіркових ОК можуть бути відсутніми. Якщо пререквізити для конкретного вибіркового ОК є наявними, то вони можуть бути обмеженням під час реалізації права здобувачів вищої освіти на вільний вибір цього ОК, наприклад, якщо здобувачі навчаються на інших ОП (чи рівнях вищої освіти) або які навчаються на умовах перехресного вступу тощо.</i></p>
2. Анотація до курсу	
3. Мета та завдання курсу	
<p>Вивчення ОК («Назва ОК») має за мету –</p> <p>Завдання ОК полягає у з конкретним посиланням на:</p> <p>-</p> <p>-</p>	
4. Результати навчання (компетентності) та методи їх вимірювання	
<p>Вивчення ОК «.....» спрямовано на формування наступних <u>компетентностей</u> відповідно до ОНП:</p> <p>Загальні компетентності (ЗК):</p> <p>Професійні компетентності (ПК):</p> <p>Результати навчання (пункт 7 ОНП):</p> <p><u>Методи вимірювання компетентностей, результатів навчання:</u></p>	

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості		04-28-2026 Версія № 6
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 25.02.2026	Положення про організацію навчально-методичної роботи в Херсонській державній морській академії		Стор. 26 з 70

5. План вивчення ОК

№ теми	Назва теми	Форма організації навчання та кількість годин				Відповідний ПРН
		Л	ЛЗ	ПЗ	СР	
1	2	3	4	5	6	7
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
Разом годин						

*Л – лекційне заняття; ЛЗ – лабораторне заняття; ПЗ – практичне заняття; СР – самостійна робота

6. Графік виконання самостійної роботи

№ з/п	Вид самостійної роботи	Кількість годин	Термін виконання	Форма та метод контролю
1	Опрацювання теоретичного, лекційного матеріалу		напередодні відповідного навчального заняття (потребує додаткового уточнення викладача)	
2	Ведення конспектів самостійної роботи за темами освітнього компонента (див. «Методичні рекомендації до самостійної підготовки»)			
3	Виконання практичних робіт			
4	Підготовка та захист звітів про виконання лабораторних робіт			
5	Проходження СВТ на платформі OTG		Протягом семестру	Сертифікат про проходження СВТ
Разом:			—	—

7. Рекомендована література

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-28-2026 Версія № 6
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 25.02.2026	Положення про організацію навчально-методичної роботи в Херсонській державній морській академії	Стор. 27 з 70

Основна література:

Додаткова:

Інфоресурси:

8. Контроль і оцінювання результатів навчання

Контроль та оцінювання навчальних досягнень здобувачів у процесі вивчення ОК здійснюється з урахуванням європейської кредитно-трансферної системи. Видами контролю знань є поточний контроль та підсумкова (семестрова) атестація.

Поточний контроль здійснюється під час проведення лекційних, лабораторних та практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувачів вищої освіти на певному етапі.

Оцінювання елементів контролю освітньої діяльності (у балах):

Елементи контролю освітньої діяльності	Кількість робіт	Максимальний бал за вид роботи	Усього за семестр (кількість балів)
Активність роботи на лекціях / ведення конспекту лекцій			
Написання / виступ з доповіддю за тематикою, що відповідає плану освітнього компонента			
Виконання практичних / лабораторних робіт та захист їх протоколів: <ul style="list-style-type: none"> - за правильне виконання практичної / лабораторної роботи з наданням повної відповіді; - за правильне виконання практичної / лабораторної роботи з наданням неповної відповіді; - за правильне виконання практичної / лабораторної роботи без надання відповіді; - за виконання практичної / лабораторної роботи з помилками та з наданням неповної відповіді; - за виконання практичної / лабораторної роботи з помилками та без надання відповіді. 			
Виконання завдань самостійної роботи			
Заохочувальні бали: Всеукраїнські студентські конкурси наукових робіт, олімпіади, змагання: <ul style="list-style-type: none"> • призове місце / участь. Міжнародні студентські конкурси наукових робіт, олімпіади, змагання: <ul style="list-style-type: none"> • призове місце / участь. Участь у національних та			

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-28-2026 Версія № 6
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 25.02.2026	Положення про організацію навчально-методичної роботи в Херсонській державній морській академії	Стор. 28 з 70

міжнародних наукових конференціях (публікації тез, виступів, що підтверджено програмами конференцій та тезами доповідей)			
Незалежне комп'ютерне тестування (форма контролю екзамен)			
Екзамен / залік			
Усього максимум за період:			100

Підсумкова (семестрова) атестація проводиться у формі семестрового екзамену / заліку з відповідного ОК.

Семестровий екзамен / залік – форма підсумкового контролю (підсумкова атестація) рівня засвоєння здобувачами теоретичного та практичного матеріалу (виконаних ними певних видів робіт під час практичних та лабораторних занять і під час виконання самостійної роботи) з ОК за семестр.

Передбачено обов'язкове незалежне комп'ютерне тестування на платформі LMS Moodle.

9. Політика ОК

Політика ОК відповідає нормам законодавства України щодо академічної доброчесності (<https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v-650729-18#Text>), «Положенню про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин в ХДМА» (<https://ksma.ks.ua/wp-content/uploads/2021/02/Положення-про-академічну-доброчесність-та-етику-академічних-взаємовідносин-в-ХДМА-1.pdf>).

Вирішення нестандартних ситуацій під час освітнього процесу здійснюється відповідно до «Процедури вирішення конфліктних ситуацій (булінг, дискримінація, сексуальні домагання, корупція) в ХДМА» (<https://ksma.ks.ua/wp-content/uploads/2021/03/СМЯ-02-12-2021-Процедура-вирішення-конфліктних-ситуацій-булінг-дискримінація-сексуальні-домагання-корупція.pdf>).

Оцінювання результатів навчання та якості знань здобувачів вищої освіти ХДМА за відповідними освітніми програмами на першому (бакалаврському), другому (магістерському) рівнях вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про накопичувальну бально-рейтингову систему оцінювання результатів навчання та якості знань здобувачів вищої освіти Херсонської державної морської академії» (https://ksma.ks.ua/wp-content/uploads/2023/04/04-164-2023-Бально-рейтингова-система-оцінювання_B2_-pdf-1.pdf). Під час оцінювання результатів навчання та сформованих компетентностей з ОК (назва) враховуються результати неформальної та інформальної освіти відповідно до Положення про порядок перезарахування результатів навчання здобувачів вищої освіти у Херсонській державній морській академії.

6. *Вибіркові освітні компоненти ОПП / ОНП обираються відповідно до «Положення про порядок забезпечення вільного вибору дисциплін здобувачами вищої освіти на III освітньо-науковому рівні в Херсонській державній морській академії»* (<https://ksma.ks.ua/wp-content/uploads/2025/06/9.-04-159-2025-порядок-забезп.вільного-вибору-зво-на-3-осв.н.рівні.pdf>). Навчальні заняття з ОК «.....» проводяться за розкладом, складеним деканатом, та відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в ХДМА https://ksma.ks.ua/wp-content/uploads/2021/03/polozhennya_process_19.pdf.

7. Під час проведення навчальних занять здобувачам вищої освіти рекомендується використання лише необхідних для вивчення тематики ОК цифрових приладів.

8. Розмови і бесіди під час проведення навчальних занять мають відповідати

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-28-2026 Версія № 6
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 25.02.2026	Положення про організацію навчально-методичної роботи в Херсонській державній морській академії	Стор. 29 з 70

тематиці ОК.

9. Виконання лабораторних / практичних робіт починається після інструктажу викладача ОК про хід навчального заняття та правила техніки безпеки.

10. Лабораторні та практичні роботи виконуються послідовно та відповідно до плану навчального заняття, процедуру виконання детально описано у відповідних навчально-методичних матеріалах.

11. Виконання кожної лабораторної роботи повинно завершуватися складанням звіту з наступним захистом протоколу відповідної роботи.

12. Опрацювання лекційного матеріалу, захист протоколу лабораторної роботи, успішне виконання практичної роботи дає право здобувачу виконувати наступну роботу. Захист протоколу лабораторної роботи, успішно виконана практична робота є вагомими елементами для отримання допуску до складання екзамену або складання заліку. Накопичення заборгованостей із захисту лабораторних робіт та невиконаних практичних робіт не рекомендується.

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-28-2026 Версія № 6
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 25.02.2026	Положення про організацію навчально-методичної роботи в Херсонській державній морській академії	Стор. 30 з 70

Додаток 3

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКА ДЕРЖАВНА МОРСЬКА АКАДЕМІЯ**

КАФЕДРА _____

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор
_____ І'мя ПРІЗВИЩЕ

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

назва освітнього компонента

Факультет

Ступінь вищої освіти

Галузь знань

Спеціальність

Спеціалізація

*Освітньо-професійна
програма*

Курс

Форма навчання

денна / заочна

Херсон – 202_

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-28-2026 Версія № 6
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 25.02.2026	Положення про організацію навчально-методичної роботи в Херсонській державній морській академії	Стор. 31 з 70

Робочу навчальну програму освітнього компонента («Назва ОК») розроблено згідно з навчальним планом та ОПП / Стандартом вищої освіти. Галузь знань спеціальність спеціалізація розробив (науковий ступінь, вчене звання, Прізвище Ім'я По батькові викладача), с., мова навчання – українська.

Програму розглянуто та ухвалено на засіданні кафедри

«__» _____ 202_ р.

протокол №__

Завідувач кафедри
(назва кафедри)

_____ (підпис)

Гарант освітньо-професійної
програми

_____ (підпис)

Завідувач навчально-
методичного відділу

_____ (підпис)

Рада із забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти ХДМА

Протокол від _____ 202_ року №__

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-28-2026 Версія № 6
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 25.02.2026	Положення про організацію навчально-методичної роботи в Херсонській державній морській академії	Стор. 32 з 70

Позначення та скорочення:

ОК – освітній компонент;

Здобувач, здобувач ВО – здобувач вищої освіти.

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-28-2026 Версія № 6
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 25.02.2026	Положення про організацію навчально-методичної роботи в Херсонській державній морській академії	Стор. 33 з 70

1. Місце освітнього компонента в структурі освітньо-професійної програми

(«Назва ОК») належить до циклу (назва циклу)..... Опанування освітнього компонента потребує достатніх знань з таких ОК : У свою чергу ОК пов'язана з вивченням..... і є пререквізитом до вивчення:

Вивчення освітнього компонента («Назва ОК») спрямовано на формування наступних компетентностей:

Таблиця 1. Компетентнісні вимоги до результатів навчання фахівців відповідно до Міжнародної конвенції ПДНВ з урахуванням чинних поправок. Таблиця, специфікація мінімальних стандартів компетентностей для (зазначається кваліфікація):

Функція	Сфера компетентності	Знання, розуміння та професійні навички	Використання лабораторно-тренажерної бази

Вивчення освітнього компонента («Назва ОК») спрямовано на формування наступних компетентностей відповідно до Стандартів вищої освіти України / ОПП для першого (бакалаврського) / другого (магістерського) рівнів освіти:

Загальні компетентності (ЗК):

Загально-фахові компетентності (ЗФК):

Спеціально-фахові компетентності (СК):

Відповідно до Стандартів вищої освіти України / ОПП здобувачі вищої освіти повинні оволодіти наступними *результатами навчання (ОПП, пункт 7):*

Херсонська державна морська академія	Система менеджменту якості	04-28-2026 Версія № 6
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 25.02.2026	Положення про організацію навчально-методичної роботи в Херсонській державній морській академії
		Стор. 36 з 70

4. Рейтингова система оцінювання успішності здобувачів вищої освіти

Таблиця 4.1. – Оцінювання результатів освітньої діяльності здобувачів вищої освіти за семестр (екзамен):

Максимальна кількість балів, які мають змогу набрати здобувачі вищої освіти за кожний тематичний модуль					Усього за семестр
					50

Таблиця 4.2. – Оцінки (у балах) елементів контролю освітньої діяльності (екзамен):

Елементи контролю освітньої діяльності	Кількість робіт	Максимальний бал за вид роботи	Усього за семестр (кількість балів)
Активність роботи на лекціях / ведення конспекту лекцій			
Написання / виступ з доповіддю за тематикою, що відповідає плану освітнього компонента			
Виконання практичних / лабораторних робіт та захист їх протоколів: - за правильне виконання практичної / лабораторної роботи з наданням <i>повної</i> відповіді; - за правильне виконання практичної / лабораторної роботи з наданням <i>неповної</i> відповіді; - за правильне виконання практичної / лабораторної роботи <i>без надання відповіді</i> ; - за виконання практичної / лабораторної роботи з <i>помилками</i> та з наданням <i>неповної відповіді</i> ; - за виконання практичної / лабораторної роботи з <i>помилками</i> та <i>без надання відповіді</i> .			
Виконання завдань самостійної роботи			
Проходження СВТ на платформі ОТГ			
Заохочувальні бали: Всеукраїнські студентські конкурси наукових робіт, олімпіади, змагання: • призове місце / участь. Міжнародні студентські конкурси наукових робіт, олімпіади, змагання: • призове місце / участь. Участь у національних та міжнародних наукових конференціях (публікації тез, виступів, що підтверджено програмами конференцій та тезами доповідей).			
Незалежне комп'ютерне тестування			25
Екзамен			25
Усього максимум за період:			100

Херсонська державна морська академія	Система менеджменту якості	04-28-2026 Версія № 6
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 25.02.2026	Положення про організацію навчально-методичної роботи в Херсонській державній морській академії
		Стор. 37 з 70

Таблиця 4.3. – Оцінювання результатів освітньої діяльності здобувачів вищої освіти за семестр (залік):

Максимальна кількість балів, які мають змогу набрати здобувачі вищої освіти за кожний тематичний модуль					Усього за семестр
					100

Таблиця 4.4. – Оцінки (у балах) елементів контролю освітньої діяльності (залік):

Елементи контролю освітньої діяльності	Кількість робіт	Максимальний бал за вид роботи	Усього за семестр (кількість балів)
Активність роботи на лекціях / ведення конспекту лекцій			
Написання / виступ з доповіддю за тематикою, що відповідає плану освітнього компонента			
Виконання практичних / лабораторних робіт та захист їх протоколів: <ul style="list-style-type: none"> - за правильне виконання практичної / лабораторної роботи з наданням <i>повної</i> відповіді; - за правильне виконання практичної / лабораторної роботи з наданням <i>неповної</i> відповіді; - за правильне виконання практичної / лабораторної роботи <i>без надання відповіді</i>; - за виконання практичної / лабораторної роботи з <i>помилками</i> та з наданням <i>неповної відповіді</i>; - за виконання практичної / лабораторної роботи з <i>помилками</i> та <i>без надання відповіді</i>. 			
Виконання завдань самостійної роботи			
Проходження СВТ на платформі OTG			
Заохочувальні бали: <p>Всеукраїнські студентські конкурси наукових робіт, олімпіади, змагання:</p> <ul style="list-style-type: none"> • призове місце / участь. <p>Міжнародні студентські конкурси наукових робіт, олімпіади, змагання:</p> <ul style="list-style-type: none"> • призове місце / участь. <p>Участь у національних та міжнародних наукових конференціях (публікації тез, виступів, що підтверджено програмами конференцій та тезами доповідей)</p>			
Усього максимум за період:			100

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-28-2026 Версія № 6
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 25.02.2026	Положення про організацію навчально-методичної роботи в Херсонській державній морській академії	Стор. 38 з 70

5. Засоби діагностики та питання для проведення підсумкового контролю знань

Перевірка знань здобувачів у процесі опанування освітнього компонента («Назва ОК») здійснюється на платформі LMS Moodle через:

- експрес-опитування на лекціях;
- експрес-опитування на практичних / лабораторних заняттях;
- захист звітів / протоколів під час практичних / лабораторних робіт;
- незалежне комп'ютерне тестування;
- *залік / екзамен.*

Діагностична функція аналізу й оцінки знань, умінь та навичок з освітнього компонента («Назва ОК») загалом передбачає виявлення та усунення прогалин у знаннях здобувачів вищої освіти.

Поточний та підсумковий контроль знань здобувачів реалізується через ***фронтальне, індивідуальне чи комбіноване опитування*** здобувачів освіти під час лекційних / практичних / лабораторних занять, виконання індивідуального завдання у процесі самостійної підготовки, ***складання заліку / екзамену.***

На позааудиторну роботу виноситься вивчення окремих питань чи проблем курсу («Назва ОК»), *виконання самостійних робіт (за індивідуальним завданням викладача), проходження комп'ютерних тренінгів на платформі OTG, написання звітів про виконання лабораторних та практичних робіт, підготовка до наступних лекційних занять, заліку / екзамену тощо.*

Для підготовки до *заліку / екзамену* здобувачі вищої освіти отримують наступний перелік питань:

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-28-2026 Версія № 6
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 25.02.2026	Положення про організацію навчально-методичної роботи в Херсонській державній морській академії	Стор. 39 з 70

6. Рекомендована література

Основна література:

Додаткова:

Інфоресурси:

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-28-2026 Версія № 6
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 25.02.2026	Положення про організацію навчально-методичної роботи в Херсонській державній морській академії	Стор. 40 з 70

Додаток 4

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКА ДЕРЖАВНА МОРСЬКА АКАДЕМІЯ**

КАФЕДРА _____

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор

_____ Ім'я ПРИЗВИЩЕ

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

назва освітнього компонента

Факультет

Ступінь вищої освіти

Галузь знань

Спеціальність

Спеціалізація

Освітньо-науова програма

Курс

Форма навчання

денна / заочна

Херсон – 20__

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-28-2026 Версія № 6
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 25.02.2026	Положення про організацію навчально-методичної роботи в Херсонській державній морській академії	Стор. 41 з 70

Робочу навчальну програму освітнього компонента _____ розробив згідно з освітньо-науковою програмою та навчальним планом підготовки _____. Галузь знань _____ спеціальність _____, спеціалізація _____ (відомості про розробника – *вчене звання, ступінь, Прізвище Імя По батькові*), _____ с. (кількість сторінок), мова навчання _____.

Викладач _____
_____ підпис _____ Ім'я ПРІЗВИЩЕ

Програму розглянуто та ухвалено на засіданні кафедри _____
Протокол № _____ від _____. _____. 20__ р.

Завідувач кафедри _____
_____ підпис _____ Ім'я ПРІЗВИЩЕ

Гарант освітньо-наукової програми _____
_____ підпис _____ Ім'я ПРІЗВИЩЕ

Завідувач відділу аспірантури та докторантури _____
_____ підпис _____ Ім'я ПРІЗВИЩЕ

Завідувач навчально-методичного відділу _____
_____ підпис _____ Ім'я ПРІЗВИЩЕ

Рада із забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти ХДМА
Протокол від _____ 20__ року № _____

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-28-2026 Версія № 6
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 25.02.2026	Положення про організацію навчально-методичної роботи в Херсонській державній морській академії	Стор. 42 з 70

Позначення та скорочення:

ОК – освітній компонент.

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-28-2026 Версія № 6
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 25.02.2026	Положення про організацію навчально-методичної роботи в Херсонській державній морській академії	Стор. 43 з 70

2. Місце освітнього компонента в структурі освітньо-наукової програми

Зазначається цикл, до якого належить ОК. Формулюються вимоги до вхідних знань, умінь і компетенцій здобувача вищої освіти, необхідних для його опанування. Зазначаються ті теоретичні і практичні освітні компоненти, вивчення яких необхідне як попереднє.

Програму освітнього компонента _____ складено згідно з ОНП Вивчення освітнього компонента _____ спрямовано на формування наступних компетентностей та набуття результатів навчання:

Загальні компетентності (ЗК):

Професійні компетентності (ПК):

Результати навчання (пункт 7 ОНП):

Херсонська державна морська академія	Система менеджменту якості	04-28-2026 Версія № 6
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 25.02.2026	Положення про організацію навчально-методичної роботи в Херсонській державній морській академії
		Стор. 46 з 70

4. Рейтингова система оцінювання успішності здобувачів вищої освіти

Таблиця 4.1. – Оцінювання результатів освітньої діяльності здобувачів вищої освіти за семестр (екзамен):

Максимальна кількість балів, які мають змогу набрати здобувачі вищої освіти за кожний тематичний модуль					Усього за семестр
					50

Таблиця 4.2. – Оцінки (у балах) елементів контролю освітньої діяльності (екзамен):

Елементи контролю освітньої діяльності	Кількість робіт	Максимальний бал за вид роботи	Усього за семестр (кількість балів)
Активність роботи на лекціях / ведення конспекту лекцій			
Написання / виступ з доповіддю за тематикою, що відповідає плану освітнього компонента			
Виконання практичних / лабораторних робіт та захист їх протоколів: - за правильне виконання практичної / лабораторної роботи з наданням повної відповіді; - за правильне виконання практичної / лабораторної роботи з наданням неповної відповіді; - за правильне виконання практичної / лабораторної роботи без надання відповіді; - за виконання практичної / лабораторної роботи з помилками та з наданням неповної відповіді ; - за виконання практичної / лабораторної роботи з помилками та без надання відповіді .			
Виконання завдань самостійної роботи			
Заохочувальні бали: Всеукраїнські студентські конкурси наукових робіт, олімпіади, змагання: • призове місце / участь. Міжнародні студентські конкурси наукових робіт, олімпіади, змагання: • призове місце / участь. Участь у національних та міжнародних наукових конференціях (публікації тез, виступів, що підтверджено програмами конференцій та тезами доповідей).			
Незалежне комп'ютерне тестування			25
Екзамен			25
Усього максимум за період:			100

Таблиця 4.3. – Оцінювання результатів освітньої діяльності здобувачів вищої освіти за семестр (залік):

Херсонська державна морська академія	Система менеджменту якості	04-28-2026 Версія № 6
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 25.02.2026	Стор. 47 з 70
Положення про організацію навчально-методичної роботи в Херсонській державній морській академії		

Максимальна кількість балів, які мають змогу набрати здобувачі вищої освіти за кожний тематичний модуль					Усього за семестр
					100

Таблиця 4.4. – Оцінки (у балах) елементів контролю освітньої діяльності (залік):

Елементи контролю освітньої діяльності	Кількість робіт	Максимальний бал за вид роботи	Усього за семестр (кількість балів)
Активність роботи на лекціях / ведення конспекту лекцій			
Написання / виступ з доповіддю за тематикою, що відповідає плану освітнього компонента			
Виконання практичних / лабораторних робіт та захист їх протоколів: - за правильне виконання практичної / лабораторної роботи з наданням <i>повної</i> відповіді; - за правильне виконання практичної / лабораторної роботи з наданням <i>неповної</i> відповіді; - за правильне виконання практичної / лабораторної роботи <i>без надання</i> відповіді; - за виконання практичної / лабораторної роботи з помилками та з <i>наданням неповної відповіді</i> ; - за виконання практичної / лабораторної роботи з <i>помилками</i> та <i>без надання відповіді</i> .			
Виконання завдань самостійної роботи			
Заохочувальні бали: Всеукраїнські студентські конкурси наукових робіт, олімпіади, змагання: • призове місце / участь. Міжнародні студентські конкурси наукових робіт, олімпіади, змагання: • призове місце / участь. Участь у національних та міжнародних наукових конференціях (публікації тез, виступів, що підтверджено програмами конференцій та тезами доповідей).			
Усього максимум за період:			100

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-28-2026 Версія № 6
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 25.02.2026	Положення про організацію навчально-методичної роботи в Херсонській державній морській академії	Стор. 48 з 70

5. Засоби діагностики та питання для проведення підсумкового контролю знань

Перевірка знань здобувачів під час опанування освітнього компонента (назва ОК) здійснюється на платформі LMS Moodle через:

- експрес-опитування на лекціях;
- експрес-опитування на практичних / лабораторних заняттях;
- захист звітів / протоколів під час практичних / лабораторних робіт;
- незалежне комп'ютерне тестування;
- залік / екзамен.

Діагностична функція аналізу й оцінки знань, умінь та навичок з освітньої компоненти (назва ОК) загалом передбачає виявлення та усунення прогалин у знаннях здобувачів вищої освіти.

Поточний та підсумковий контроль знань здобувачів реалізується через *фронтальне, індивідуальне чи комбіноване опитування* здобувачів освіти під час лекційних / практичних / лабораторних занять, виконання індивідуального завдання у процесі самостійної підготовки, *складання заліку / екзамену*.

На позааудиторну роботу виноситься вивчення окремих питань чи проблем курсу («Назва ОК»), *виконання самостійних робіт (за індивідуальним завданням викладача), написання звітів про виконання лабораторних та практичних робіт, підготовка до наступних лекційних занять, заліку / екзамену тощо*.

Для підготовки до *заліку / екзамену* здобувачі вищої освіти отримують наступний перелік питань:

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-28-2026 Версія № 6
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 25.02.2026	Положення про організацію навчально-методичної роботи в Херсонській державній морській академії	Стор. 49 з 70

6. Рекомендована література

Основна література:

Додаткова:

Інфоресурси:

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-28-2026 Версія № 6
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 25.02.2026	Положення про організацію навчально-методичної роботи в Херсонській державній морській академії	Стор. 50 з 70

Додаток 5

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКА ДЕРЖАВНА МОРСЬКА АКАДЕМІЯ
КАФЕДРА _____

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри _____
назва кафедри

протокол № ___ від «_» _____ 202_ р.

 Ім'я ПРІЗВИЩЕ, підпис завідувача кафедри

КОНСПЕКТ ЛЕКЦІЙ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

 назва освітнього компонента

Факультет

Ступінь вищої освіти

Галузь знань

Спеціальність

Спеціалізація

*Освітньо-
професійна(наукова)
програма*

Курс

Форма навчання

денна / заочна

м. Херсон – 20__

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-28-2026 Версія № 6
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 25.02.2026	Положення про організацію навчально-методичної роботи в Херсонській державній морській академії	Стор. 51 з 70

Конспект лекцій з освітнього компонента _____ розробив згідно з робочою навчальною програмою (відомості про розробника – *вчене звання, ступінь, Прізвище Ім'я По батькові*).

Викладач _____ . _____
підпис Ім'я ПРІЗВИЩЕ

Конспект лекцій розглянуто та ухвалено на засіданні кафедри _____
 Протокол № _____ від ____ . ____ . 20__ р.

Завідувач кафедри _____
підпис Ім'я ПРІЗВИЩЕ

Гарант освітньо-професійної
 (наукової) програми _____
підпис Ім'я ПРІЗВИЩЕ

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-28-2026 Версія № 6
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 25.02.2026	Положення про організацію навчально-методичної роботи в Херсонській державній морській академії	Стор. 52 з 70

Структура конспекту лекцій:

1. Зміст.
 - 2.1. Номер лекції за порядком.
 - 2.2. Тема, кількість годин.
 - 2.3. Мета.
 - 2.4. План лекції.
 - 2.5. Теоретичні відомості.
 - 2.6. Питання для самоконтролю.
3. Список рекомендованої літератури до курсу (основна, додаткова та інфоресурси).

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-28-2026 Версія № 6
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 25.02.2026	Положення про організацію навчально-методичної роботи в Херсонській державній морській академії	Стор. 53 з 70

Додаток 6

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКА ДЕРЖАВНА МОРСЬКА АКАДЕМІЯ
КАФЕДРА _____

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри _____
назва кафедри
 протокол № ____ від «_» _____ 202 р.

 Ім'я ПРИЗВИЩЕ, підпис завідувача кафедри

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО ВИКОНАННЯ ПРАКТИЧНИХ / СЕМІНАРСЬКИХ / ЛАБОРАТОРНИХ /
З ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

 назва освітнього компонента

Факультет

Ступінь вищої освіти

Галузь знань

Спеціальність

Спеціалізація

*Освітньо-
професійна(наукова)*

програма

Курс

Форма навчання

денна / заочна

м. Херсон – 20__

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-28-2026 Версія № 6
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 25.02.2026	Положення про організацію навчально-методичної роботи в Херсонській державній морській академії	Стор. 54 з 70

Методичні рекомендації до виконання практичних / семінарських / лабораторних / індивідуальних занять з освітнього компонента__ розробив згідно з робочою навчальною програмою (відомості про розробника – *вчене звання, ступінь, ПІБ Прізвище Ім'я По батькові*).

Викладач _____ . _____
підпис
Ім'я ПРІЗВИЩЕ

Методичні рекомендації до виконання практичних / семінарських / лабораторних / індивідуальних занять розглянуто та ухвалено на засіданні кафедри

Протокол №__ від __. __. 20__ р.

Завідувач кафедри _____
підпис
Ім'я ПРІЗВИЩЕ

Гарант освітньо-професійної
(наукової) програми _____
підпис
Ім'я ПРІЗВИЩЕ

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-28-2026 Версія № 6
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 25.02.2026	Положення про організацію навчально-методичної роботи в Херсонській державній морській академії	Стор. 55 з 70

Структура методичних рекомендацій:

1 Вступ (окреслюються загальні вимоги до вмінь та навичок, якими повинні оволодіти здобувачі вищої освіти у процесі вивчення ОК, із зазначенням конкретних вимог до виконання та критеріїв оцінювання роботи).

2 Номер навчального заняття за порядком.

3 Тема, кількість годин.

4 Мета.

5 План.

6 Перелік обладнання (для лабораторних занять).

7 Методичні рекомендації до виконання роботи / навчального заняття.

8 Рекомендації щодо змісту, обсягу і методів виконання завдань.

9 Короткий термінологічний словник до теми.

10 Список питань до самоконтролю.

11 Список рекомендованої літератури до курсу (основна, додаткова та інфоресурси).

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-28-2026 Версія № 6
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 25.02.2026	Положення про організацію навчально-методичної роботи в Херсонській державній морській академії	Стор. 56 з 70

Додаток 7

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКА ДЕРЖАВНА МОРСЬКА АКАДЕМІЯ
КАФЕДРА _____

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри _____
назва кафедри

протокол № ___ від «_» _____ 202_ р.

 Ім'я ПРИЗВИЩЕ, підпис завідувача кафедри

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО ВИКОНАННЯ РОЗРАХУНКОВО-ГРАФІЧНИХ /
КУРСОВИХ ПРОЄКТІВ (РОБІТ)
З ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

 назва освітнього компонента

Факультет

Ступінь вищої освіти

Галузь знань

Спеціальність

Спеціалізація

*Освітньо-
професійна(наукова)
програма*

Курс

Форма навчання

денна / заочна

м. Херсон – 20__

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-28-2026 Версія № 6
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 25.02.2026	Положення про організацію навчально-методичної роботи в Херсонській державній морській академії	Стор. 57 з 70

Методичні рекомендації до виконання розрахунково-графічних / курсових проєктів (робіт) з освітнього компонента _____ розробив згідно з робочою навчальною програмою (відомості про розробника – *вчене звання, ступінь, Прізвище Ім'я По батькові*).

Викладач _____ . _____
підпис
Ім'я ПРІЗВИЩЕ

Методичні рекомендації до виконання розрахунково-графічних / курсових проєктів (робіт) розглянуто та ухвалено на засіданні кафедри _____
 Протокол №__ від __. __. 20__ р.

Завідувач кафедри _____
підпис
Ім'я ПРІЗВИЩЕ

Гарант освітньо-професійної
 (наукової) програми _____
підпис
Ім'я ПРІЗВИЩЕ

Завідувач
 навчально-методичного відділу _____
підпис
Ім'я ПРІЗВИЩЕ

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-28-2026 Версія № 6
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 25.02.2026	Положення про організацію навчально-методичної роботи в Херсонській державній морській академії	Стор. 58 з 70

Структура:

1. Вступ.
2. Мета й завдання розрахунково-графічних / курсових проєктів (робіт).
3. Структура розрахунково-графічних / курсових проєктів (робіт).
4. Порядок виконання розрахунково-графічних / курсових проєктів (робіт).
5. Загальні правила оформлення.
6. Список використаної літератури.
7. Додатки.

Додаток 1. Список тем розрахунково-графічних / курсових проєктів (робіт).

Додаток 2. Приклад оформлення розрахунково-графічних / курсових проєктів (робіт).

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-28-2026 Версія № 6
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 25.02.2026	Положення про організацію навчально-методичної роботи в Херсонській державній морській академії	Стор. 59 з 70

Додаток 8

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКА ДЕРЖАВНА МОРСЬКА АКАДЕМІЯ

КАФЕДРА _____

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри _____
назва кафедри

протокол № __ від «__» _____ 202__ р.

Ім'я ПРИЗВИЩЕ, підпис завідувача кафедри

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО ВИКОНАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
З ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

назва освітнього компонента

Факультет

Ступінь вищої освіти

Галузь знань

Спеціальність

Спеціалізація

*Освітньо-
професійна(наукова)*

програма

Курс

Форма навчання

денна / заочна

м. Херсон – 20__

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-28-2026 Версія № 6
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 25.02.2026	Положення про організацію навчально-методичної роботи в Херсонській державній морській академії	Стор. 60 з 70

Методичні рекомендації до виконання самостійної роботи з освітнього компонента _____ розробив згідно з робочою навчальною програмою (відомості про розробника – *вчене звання, ступінь, Прізвище Ім'я По батькові*).

Викладач _____ . _____
підпис Ім'я ПРІЗВИЩЕ

Методичні рекомендації до виконання самостійної роботи розглянуто та ухвалено на засіданні кафедри _____
 Протокол №__ від __. __. 20__ р.

Завідувач кафедри _____
підпис Ім'я ПРІЗВИЩЕ

Завідувач
 навчально-методичного відділу _____
підпис Ім'я ПРІЗВИЩЕ

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-28-2026 Версія № 6
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 25.02.2026	Положення про організацію навчально-методичної роботи в Херсонській державній морській академії	Стор. 61 з 70

Структура:

1. Вступ, вимоги до оформлення самостійної роботи , вимоги до оцінювання.
2. Тематика, кількість годин.
3. Завдання для виконання.
4. Література.

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-28-2026 Версія № 6
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 25.02.2026	Положення про організацію навчально-методичної роботи в Херсонській державній морській академії	Стор. 62 з 70

Додаток 9

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКА ДЕРЖАВНА МОРСЬКА АКАДЕМІЯ
КАФЕДРА _____

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор

_____ Ім'я ПРІЗВИЩЕ

МАТЕРІАЛИ
КОМП'ЮТЕРНОГО ТЕСТУВАННЯ
З ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

назва освітнього компонента

Факультет

Ступінь вищої освіти

Галузь знань

Спеціальність

Спеціалізація

*Освітньо-
професійна(наукова)
програма*

Курс

Форма навчання

денна / заочна

Херсон – 20__

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-28-2026 Версія № 6
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 25.02.2026	Положення про організацію навчально-методичної роботи в Херсонській державній морській академії	Стор. 63 з 70

Матеріали комп'ютерного тестування з освітнього компонента _____ розробив згідно з робочою навчальною програмою підготовки бакалавра / магістра, галузь знань, спеціальність, спеціалізація, (відомості про розробника – *вчене звання, ступінь, Прізвище Ім'я По батькові, с. (кількість сторінок).*

Викладач _____ . _____
підпис Ім'я ПРІЗВИЩЕ

Матеріали комп'ютерного тестування розглянуто та ухвалено на засіданні кафедри _____
 Протокол №__ від __. __. 20__ р.

Завідувач кафедри _____
підпис Ім'я ПРІЗВИЩЕ

Декан факультету _____
підпис Ім'я ПРІЗВИЩЕ

Завідувач
 навчально-методичного відділу _____
підпис Ім'я ПРІЗВИЩЕ

Начальник відділу
 інформаційного супроводу
 освітнього процесу _____
підпис Ім'я ПРІЗВИЩЕ

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-28-2026 Версія № 6
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 25.02.2026	Положення про організацію навчально-методичної роботи в Херсонській державній морській академії	Стор. 64 з 70

1. Вступ.

(Стислий зміст освітнього компонента, знання, вміння, навички, рекомендації щодо практичного застосування тестів).

2. Місце освітнього компонента в структурі освітньо-професійної програми.

Зазначається цикл, до якого належить ОК. Формулюються вимоги до вхідних знань, умінь і компетенцій здобувача вищої освіти, необхідних для його опанування. Зазначаються ОК, вивчення яких є необхідним як попереднє.

Програму ОК складено згідно з ОПП та Кодексом з підготовки і дипломування моряків та несення вахти з поправками (Розділ) та відповідним до ОК номером IMO MODEL COURSE (модельних курсів).

Вивчення ОК спрямовано на формування наступних компетентностей:

Таблиця 1. Компетентнісні вимоги до результатів навчання фахівців відповідно до ОПП та Міжнародної конвенції ПДНВ з урахуванням чинних поправок.

Функція	Сфера компетентності	Знання, розуміння та професійні навички

3. Тестові завдання.

4. Критерії оцінювання знань з освітнього компонента.

5. Рекомендована література.

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-28-2026 Версія № 6
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 25.02.2026	Положення про організацію навчально-методичної роботи в Херсонській державній морській академії	Стор. 65 з 70

Додаток 10

ХЕРСОНСЬКА ДЕРЖАВНА МОРСЬКА АКАДЕМІЯ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор

_____ Ім'я ПРІЗВИЩЕ

**ЕКЗАМЕНАЦІЙНІ БЛЕТИ
З ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА**

назва освітнього компонента

Факультет

Ступінь вищої освіти

Галузь знань

Спеціальність

Спеціалізація

*Освітньо-
професійна(наукова)
програма*

Курс

Форма навчання

денна / заочна

Затверджено на засіданні кафедри _____

Протокол № ____ від «__» _____ 202__ р.

Завідувач кафедри

_____ Ім'я ПРІЗВИЩЕ

Укладач

_____ Ім'я ПРІЗВИЩЕ

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-28-2026 Версія № 6
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 25.02.2026	Положення про організацію навчально-методичної роботи в Херсонській державній морській академії	Стор. 66 з 70

Курс _____ Семестр _____ Форма навчання _____	ХЕРСОНСЬКА ДЕРЖАВНА МОРСЬКА АКАДЕМІЯ Кафедра (назва кафедри)	ЗАТВЕРДЖУЮ Перший проректор _____ Ім'я ПРИЗВИЩЕ
---	--	---

БІЛЕТ № з освітнього компонента «Назва освітнього компонента» 1. Питання 2. Питання 3. Питання				
--	--	--	--	--

Укладач: _____ Ім'я ПРИЗВИЩЕ _____ (Підпис)	Протокол № _____ від «_____» _____ 20____ р. Завідувач кафедри _____ Ім'я ПРИЗВИЩЕ _____ (Підпис)	Протокол № _____ від «_____» _____ 20____ р. Завідувач кафедри _____ Ім'я ПРИЗВИЩЕ _____ (Підпис)	Протокол № _____ від «_____» _____ 20____ р. Завідувач кафедри _____ Ім'я ПРИЗВИЩЕ _____ (Підпис)	Протокол № _____ від «_____» _____ 20____ р. Завідувач кафедри _____ Ім'я ПРИЗВИЩЕ _____ (Підпис)
---	--	--	--	--

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-28-2026 Версія № 6
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 25.02.2026	Положення про організацію навчально-методичної роботи в Херсонській державній морській академії	Стор. 67 з 70

АРКУШ РОЗСИЛКИ

п/п	Назва підрозділу	№ примірника
1.	Відділ забезпечення якості освіти	Контрольний
2.	Перший проректор	Врахований № 1
3.	Навчально-методичний відділ	Врахований № 2
4.	Відділ організації практики, дипломування та працевлаштування	Врахований № 3
5.	Деканат факультету судноводіння	Врахований № 4
6.	Деканат факультету суднової енергетики	Врахований № 5
7.	Кафедра навігації та управління судном	Врахований № 6
8.	Кафедра соціально-гуманітарної підготовки	Врахований № 7
9.	Кафедра англійської мови в судноводінні	Врахований № 8
10.	Кафедра загальнофахової підготовки та морської безпеки	Врахований № 9
11.	Кафедра експлуатації суднових енергетичних установок	Врахований № 10
12.	Кафедра експлуатації суднового електрообладнання та засобів автоматики	Врахований № 11
13.	Кафедра транспортних технологій та механічної інженерії	Врахований № 12
14.	Кафедра англійської мови в судновій енергетиці	Врахований № 13
15.		

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-28-2026 Версія № 6
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 25.02.2026	Положення про організацію навчально-методичної роботи в Херсонській державній морській академії	Стор. 69 з 70

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

Номер зміни	Дата	Сторінки зі змінами	Перелік пунктів, у яких відбулися зміни

